

ACC. NR M. 13741:1-6.

Landskap: *Skåne* Upptecknare: *Bengt Salomonsson, Lund*
Härad: *Heerestad* Berättare: *Anders Larsson, Bussjö nr. 8*
Socken: *Bromma* Berättarens yrke: *f. d. lantbrukare*
Uppteckningsår: *1955* Född år *1866* i *Loörestad*

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

När den nya tiden kom till bygden. s. 1-6. LMF 73.

LUF 73

ACC. N:R M. 13741:1.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

Ingen särskild har utmärkt sig i bygden
att upprätta regheter. Man kan dock nämna en
nämndeman Anders Nilsson, lika gammal som
medd., i Bussjödalen vilken var något av en före-
gångsman. - Några personer som flyttat till trakten
finns knappast. - Folksholan hade ingen betydelse
som läromästare vad gällde jordbruk. - Lystad
var närmsta stad. Man gjorde handelsresor dit, ex.
höjde medd.:s fader, som var husk hos prästen Grönvall.
alla de gåss som prästen fått i bönde till Lystad att
avyttras. - Något umgänge med staden mer än vad
gällde handeln förkom inte. - Herreshap och bönder hade
inget umgänge med varandra, med undantag för
prästen som bevisade gillen hos både bönder och her-
shap. - Man var försiktig med pengarna för i tiden
de sattes in på banken. Man levde enkelt och hade
ingen lyx. - Medd. har varit med om att tjänste-
felhet i lön fick bländas och lite pengar kontant. Men

medd. var 18 år hade han 40 kr i halvårl och inget
mer för 4 dars arbete i veckan. - Det fanns en mindre
affär i Sövestad, som tillhandahöll de nödvändigaste
varorna, annars för man till stan i medd. ung-
dom. En ystadbo hade satt upp affären, som låg
uppställ skolan. Handelsaffären inverksade knappt
på stadsresornas antal; senare kom fler handlare. -
Bygstämman har medd. hört talas om och liha-
sa Äldermannsgille men har inte att det förhoppnit
på 1900-talet - 1906 var medd. med om att köpa
en kröska, man var tolv st. om den. Annars
kröskade man med pleijel. Det fanns också sidana
som kröde omkring med en kröska och kröskade åt
folk. Tjurföreningen bildades någon gång på 90-talet.
1878 köpte medd. is för ett ställe, det kostade 1000 daler
tunneland. Man kröde då gödsel från stan. Gödsel
och piss bars ut på marken i tunnor - Man började
1880-90 med rödikning el. något senare. Ungefär

samtidigt täckthade man med röa på godsan -
Socherbeton började odlas när Köpingsfabriken blev färdig.
men även innan hade man lite socherbetsodling,
då man levererade beten till Lihoriafabriken i Lystad.
Det blev då mindre sädesodling. - Mejeri-föreningen
bildades för 50 år sedan. - Medd. har inte haft får
på bettet år. - Bara olägliga marker låg i äng. -
Medd. har själv endast använt trä-järn plog men
har sett träplogar och har själv tillverkat några
träharvar. Allteftersom de stora gårdarna köpte ny-
modiga redskap skulle de små göra det efter lägen-
het. - På 1870-talet "drev" man (med säden) på den
nysidda åkern med träåden. Medd. har själv
använt träåden in på 1880-talet för detta ändamål.
Fabrikerna hade representanter som reste runt
och visade maskiner. Landbruksmätan och utställ-
ningar hade stor betydelse för bönderna. År 1900 ut-
ställde medd. själv har. Redan på 1880-90-talet hade

man svartbrohiga har - Vägarna var alla skyldiga
att underhålla, varje $\frac{1}{16}$ hade en bit att underhålla.
Endast prästgården hade en keret. - Det gick en man
och lämnade post till Bromma by en dag i veckan,
man var tre om en tidning. - Det fanns gäst-
giveri i Herrestad på 1870-talet knappast sedan. -
Limberedningen var den enda herustöjden. Medd. har
bara brydet lin ett par gånger. Livodlingen var livs-
lig ännu på 1880-talet. - Råg odlades mest. - Många
personer hade mindre jordbruk men sökte sig annat
arbete och ställte båda hushållningarna på en gång. -
Emigration ägde rum då medd. var i 9-10 års ålder
och hela jordbrukarfamiljer kunde ge sig av. Många i
Sörvestad reste iväg. Det varade i ett par år. Fagra rykten
kredade och dollarn var värd ända upp till 3-4 kronor.
Efter att många kommit hem och andra blivit fattiga
därborta reste änge. Endast ett fåtal reste på 90-talet.
Böningsstängan på medd:s f.d. gård hade valutar och
4.

berwäggar och ombyggdes 1898. Många byggde om då.
Gården var vid den tiden kringbyggd. Var helt och hållet
valmörtsäkt. Husen var billiga. - Gardiner hade man bara
upptill på 1890-talet. Tapeter fanns på 1880-talet, kruske
inte innan. - Smickare fanns i bygden och sådana som
höjde ombring. - Man slaktade och maltade själva. Sär-
skilt till jul byggde man dricka. Ända till första världs-
kriget byggde man dricka och bakade gjorde man även
under kriget. - Man upphörde att ha förning med sig
till gillena för åren. 30 år sedan. Begravningsmiddag var
alltid hemma före, nu i bygdegård och på hotell, nu
för 30-40 år sedan var den alltid hemma. Förning
hade man alltid till begravnin. - För 40 år sedan
gav man ämnings 50 års presenter. - För att man
sittsammans med gäster polhet, nu finns det inga. -
Tidning bestämde man sig för att hålla år 1898, men
man var för flera om den. Det var Gtads Allhands
kyrkoheröken upphörde mer och mer för ung. 20 år

ACC. N:R M. 13741:6.

Sedan Man slutade besöka kyrkan när gamle
kyrkoherden dog. Medd. har varit med om husfö-
höi i konfirmationsåldern, de upphörde någon tid
därefter. - Dop- och begravningsrederna skiljer sig
inte mycket från för i tiden. - Någon sädelse-
rörelse har det inte funnits här att tala om,
dock fanns det några för en 50 år sedan, som
var nästan tosia, dom misshötte djuren.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND